Силабус навчальної дисципліни «Основи менеджменту». Розробник – канд.екон.наук, доцент, доцент кафедри менеджменту та маркетингу Стамат Вікторія Михайлівна

МИКОЛАЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ МЕНЕДЖМЕНТУ
Кафедра менеджменту та маркетингу

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Перший проректор
_____ Д. В. Бабенко
«09» 09 2021 р.

Гарант освітньої програми
_____ О. І. Котикова
«09» 09 2021 р.

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
Основи менеджменту

Галузь знань	07 Управління та адміністрування
Спеціальність	073 Менеджмент
Освітньо-професійна програма	Освітньо-професійна програма підготовки здобувачів вищої освіти «Менеджмент» початкового рівня (короткий цикл) вищої освіти
Освітній ступінь	«молодший бакалавр»
Семестр	4
Форма здобуття освіти	денна
Викладач	Стамат Вікторія Михайлівна, кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри менеджменту та маркетингу, vmkolesnyk@ukr.net

Розглянуто на засіданні кафедри менеджменту та маркетингу.
Протокол № 1 від “02” вересня 2021 року.
В.о. завідувача кафедри А.С.Полторак

Схвалено науково-методичною комісією факультету менеджменту.
Протокол № 2 від “08” вересня 2021 року.
Голова науково-методичної комісії Г.В.Коваленко

Схвалено на засіданні вченої ради факультету менеджменту.
Протокол № 1 від “09” вересня 2021 року.
Голова вченої ради О.В.Шебаніна

Миколаїв
2021

1. Призначення навчальної дисципліни

Основним призначенням робочої програми навчальної дисципліни «Основи менеджменту» є вивчення основних концепцій та підходів до управління й самоуправління організацією, розроблених наукою та практикою як за кордоном, так і в нашій країні, формування управлінського світогляду, мислення, вмінь та навичок з прийняття та реалізації управлінських рішень.

2. Мета навчальної дисципліни

Метою дисципліни є досконале опанування майбутніми фахівцями науково-методичних знань та управлінських навичок в сфері менеджменту в цілому та у розрізі його окремих функцій (планування, організації, мотивації та контролю) зокрема, а також набуття вміння працювати в команді та налагоджувати міжособистісну взаємодію при вирішенні професійних завдань.

3. Компетентності

Інтегральна компетентність: здатність розв'язувати спеціалізовані задачі та практичні проблеми у сфері менеджменту або у процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів соціальних та поведінкових наук, а також характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні компетентності відповідно до ОПП:

ЗК 6. Здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях.

ЗК 8. Здатність до навчання, самоорганізації та самокритики.

ЗК 9. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.

Спеціальні (фахові) компетентності відповідно до ОПП:

СК 1. Здатність визначати та описувати характеристики організації.

СК 2. Здатність аналізувати результати діяльності організації, зіставляти їх з факторами впливу зовнішнього та внутрішнього середовища.

СК 3. Вміння визначати функціональні області організації та зв'язки між ними.

СК 7. Здатність працювати в команді та налагоджувати міжособистісну взаємодію при вирішенні професійних завдань.

СК 8. Здатність формувати і демонструвати лідерські якості та поведінкові навички.

СК 9. Здатність планувати, організовувати, контролювати та оцінювати власну роботу та роботу інших осіб.

4. Заплановані результати навчальної дисципліни

Програмні результати навчання відповідно до ОПП:

ПРН 4. Демонструвати базові знання та розуміння економічних категорій, використовувати понятійно-категоріальний апарат та концепції менеджменту.

ПРН 7. Демонструвати навички аналізу ситуації та здійснення комунікацій у різних сферах діяльності організації.

ПРН 8. Описувати зміст функціональних сфер діяльності організації.

ПРН 9. Знати і розуміти методи збирання, обробки та аналізу інформації для обґрунтування управлінських рішень технічного рівня.

ПРН 11. Демонструвати вміння планувати, організовувати, контролювати та оцінювати власну роботу та роботу інших осіб.

ПРН 12. Демонструвати навички взаємодії, лідерства, командної роботи.

ПРН 13. Демонструвати навички самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань, бути критичним і самокритичним.

5. Опис навчальної дисципліни

Всього годин/кредитів за навчальним планом – 90 годин / 3,0 кредити
з них:

- лекції – 28 год. / 0,93 кредитів
- практичні заняття – 28 год. / 0,93 кредитів
- самостійна робота – 34 год. / 1,14 кредитів
- курсова робота – 30 год. / 1,0 кредит

Календарний план*

Змістовний модуль і тема		Обсяги годин для окремих видів навчальних занять та самостійної роботи			
№	назва	лекції	практичні заняття	самостійна робота	разом
Модуль 1. Основи менеджменту					
Змістовний модуль 1. Елементи організацій та процесу управління					
1.1.1	Тема 1. Сутність менеджменту	2	2	4	8
1.1.2.	Тема 2. Історія розвитку менеджменту	2	2	2	6
1.1.3.	Тема 3. Внутрішнє та зовнішнє середовище організації	2	2	2	6
Разом за змістовним модулем 1		**6**	**6**	**8**	**20**
Змістовний модуль 2. Єднальні процеси у менеджменті					
1.2.1.	Тема 4. Комунікації у менеджменті	2	2	2	6
1.2.2.	Тема 5. Прийняття рішень у менеджменті	2	2	2	6
Разом за змістовним модулем 2		**4**	**4**	**4**	**12**
Змістовний модуль 3. Функції управління					
1.3.1.	Тема 6. Планування як функція менеджменту	2	2	2	6
1.3.2.	Тема 7. Організація як функція менеджменту	2	2	2	6
1.3.3.	Тема 8. Організація діяльності менеджера	2	2	4	8
1.3.4	Тема 9. Мотивація як функція менеджменту	2	2	2	6
1.3.5.	Тема 10. Контроль як функція менеджменту	2	2	2	6
Разом за змістовним модулем 3		**10**	**10**	**12**	**32**

Силабус навчальної дисципліни «Основи менеджменту». Розробник – канд.екон.наук, доцент, доцент кафедри менеджменту та маркетингу Стамат Вікторія Михайлівна

Змістовний модуль 4. Соціально-психологічні аспекти менеджменту та його ефективність					
1.4.1	Тема 11. Групова динаміка	2	2	2	6
1.4.2.	Тема 12. Керівництво та лідерство	2	2	2	6
1.4.3	Тема 13. Управління конфліктами	2	2	4	8
1.4.4.	Тема 14. Організаційна ефективність. Ефективність системи менеджменту	2	2	2	6
Разом за змістовним модулем 4		**8**	**8**	**10**	**26**
Усього годин		**28**	**28**	**34**	**90**
Модуль 2. Курсова робота з дисципліни «Основи менеджменту»					
2.1.	Курсова робота	-	-	30	30
Усього годин по дисципліні		**28**	**28**	**64**	**120**

*Примітка. Проведення видів занять здійснюється відповідно до графіку освітнього процесу

Склад, обсяг і терміни виконання змістовних модулів

Змістовні модулі дисципліни		Теми змістовних модулів	Розподіл навчального часу			Термін виконання, тиждень	Термін контрольного заходу
Найменування	обсяг, годин / кредитів		лекції	практичні	самостійна робота		
Змістовний модуль 1. Елементи організацій та процесу управління	20 / 0,67	Сутність менеджменту; історія розвитку менеджменту; внутрішнє та зовнішнє середовище організації	6	6	8	1,2,3	2,3
Змістовний модуль 2. Єднальні процеси у менеджменті	12 / 0,40	Комунікації у менеджменті; прийняття рішень у менеджменті	4	4	4	4,5	4
Змістовний модуль 3. Функції менеджменту	32 / 1,07	планування як функція менеджменту; організація як функція менеджменту; організація діяльності менеджера; мотивація як функція менеджменту; контроль як функція менеджменту	10	10	12	6,7,8,9,10	6,9
Змістовний модуль 4. Соціально-психологічні аспекти менеджменту та його ефективність	26 / 0,86	Групова динаміка; керівництво та лідерство; управління конфліктами; організаційна ефективність, ефективність системи менеджменту	8	8	10	11,12,13, 14	11,12,14
Всього	**90 / 3,0**		**28**	**28**	**34**	**x**	

6. Порядок та критерії оцінювання

Поточний контроль знань слугує засобом виявлення ступеня сприйняття (засвоєння) навчального матеріалу, це систематична перевірка знань здобувачів вищої освіти викладачем під час занять.

Підсумковий контроль з дисципліни являє собою екзамен здобувачів вищої освіти з метою оцінки їх знань і навиків відповідно до моделі спеціаліста, вміння застосовувати їх у практичній діяльності.

Засоби оцінювання успішності навчання:

- вибіркове усне, індивідуальне опитування перед початком на практичних заняттях;
- тестування здобувачів вищої освіти (відповідно до програми у дисципліні передбачено вісім тестових контрольних заходів), оцінюються в 0,1,2,3 бали, не переписуються, за винятком ситуації, якщо здобувач набрав 0 балів – він повинен переписати тестове завдання після повторного вивчення матеріалу на 1,2 або 3 бали;
- участь в активних формах обговорення (ділові ігри, кейс-метод, дискусії), оцінка активності здобувача вищої освіти у процесі занять, внесених пропозицій, оригінальних рішень, уточнень і визначень, доповнень попередніх відповідей;
- комплексна контрольна робота оцінюється від 5 до 10 балів, складається з двох частин: перша – тестові питання (3-6 балів), друга частина – рішення задач, аналіз ситуацій (2-4 балів).

Підсумковий контроль: екзамен у вигляді надання письмової відповіді на два теоретичних питання та вирішення задачі (аналіз практичної ситуації).

За всі види робіт впродовж семестру (рішення задач, аналіз практичних ситуацій, ділові ігри, тестування, індивідуальні завдання) здобувач вищої освіти може отримати від 36 до 60 балів.

Екзаменаційна оцінка складається із балів, набраних протягом семестру, та балів, отриманих за складання екзамену. За семестр здобувач вищої освіти повинен набрати від 36 до 60 балів; на екзамені повинен набрати від 24 до 40 балів. Бали додаються, загальна оцінка проставляється відповідно до шкали оцінювання, яка представлена у таблиці. Якщо кількість балів, отриманих на екзамені, менше 24 балів, то здобувач отримує незадовільну оцінку. Здобувачі вищої освіти, що набрали менше 36 балів до сесії не допускаються. До складання екзамену такі здобувачі можуть бути допущені тільки після того, як наберуть необхідну кількість балів.

Загальна оцінка курсової роботи складається з оцінки за зміст роботи (від 36 до 60 балів ЄКТС) та оцінки за її захист (від 24 до 40 балів ЄКТС). Оцінка за зміст роботи включає наявність у роботі всіх передбачених методичними рекомендаціями розділів, їх наповненість, оформлення курсової роботи. Оцінка за захист курсової роботи включає відповіді здобувача вищої освіти на запитання членів комісії, висловлення власної критичної думки та пропозицій щодо теми курсової роботи. Загальна оцінка курсової роботи проставляється відповідно до даних таблиці.

Поточний та підсумковий контроль знань здобувачів вищої освіти

№ змістовного модулю	Кількість годин		Форма контролю	Кількість заходів	Оцінка		Сума	
	ЛЗ	ПЗ			min	max	min	max
1	6	6	Практичні заняття:					
			- аналіз ситуацій, рішення задач	2	1	1	2	2
			- тренінг	1	3	3	3	3
			Тестування	3	1	3	3	9
			Разом				**8**	**14**
2	4	4	Практичні заняття:					
			- аналіз ситуацій, рішення задач	1	1	1	1	1
			- тренінг	1	3	3	3	3
			Тестування	1	1	3	1	3
			Разом				**5**	**7**
3	10	10	Практичні заняття:					
			- аналіз ситуацій, рішення задач	5	1	1	5	5
			Тестування	2	1	3	2	6
			Індивідуальне завдання	1	-	3	-	3
			Разом				**7**	**14**
4	8	8	Практичні заняття:					
			- аналіз ситуацій, рішення задач	2	1	1	2	2
			- тренінг	2	3	3	6	6
			Тестування	2	1	3	2	6
			Індивідуальне завдання	1	3	3	3	3
			Комплексна контрольна робота (тести + аналіз ситуації)	1	3 (2+1)	8 (5+3)	3 (2+1)	8 (5+3)
			Разом				**16**	**25**
Всього по навчальній дисципліні за семестр							**36**	**60**
Екзамен							**24**	**40**
Разом по дисципліні							**60**	**100**

Загальна шкала оцінювання ЄКТС за результатами курсу

Сума балів за всі види освітньої діяльності	Оцінка ЄКТС	Оцінка за національною шкалою
90 – 100	A	Відмінно
82 –89	B	Добре
75 – 81	C	
64 – 74	D	Задовільно
60 - 63	E	
35 – 59	FX	Незадовільно
0 – 34	F	

7. Політика курсу

1. Політика курсу визначається системою вимог, які висуваються до здобувача вищої освіти при вивченні дисципліни «Основи менеджменту» та ґрунтується на засадах академічної доброчесності. При вивченні курсу «Основи менеджменту» здобувачі вищої освіти повинні дотримуватись етики поведінки відповідно до Кодексу академічної доброчесності у Миколаївському національному аграрному університеті.

2. Академічна недоброчесність є несумісними з принципами викладання курсу.

3. Під час викладання курсу здобувач вищої освіти повинен бути відкритим до нових, неординарних ідей, проявляти толерантність, доброзичливість, сприяти партнерській атмосфері взаєморозуміння та творчого розвитку.

4. Усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлений термін.

5. Заняття проводяться з використанням таких методів навчання: лекція, ділова гра, кейс-метод, робота у мікрогрупах (у команді), індивідуальні самостійні завдання. Вони дозволяють розкрити власний потенціал здобувача, навчитись довіряти своїм партнерам, розвинути навички інтелектуальної роботи у команді, генерувати нові ідеї, проявляти лідерські якості.

6. Вивчення курсу передбачає використання освітньої платформи Moodle, де представлено основний та допоміжний матеріал для засвоєння знань та оволодіння компетентностями.

8. Інформаційні джерела

8.1 Базова література

1. Михайлов С. І. Менеджмент : підручник. Вінниця: НОВА КНИГА, 2016. 416 с.
2. Мазаракі А.А., Мошек Г. Є., Гомба Л. Л., Погодаєв І. К., Поканевич Ю. В., Семенчук Н. В. Менеджмент : теорія і практика [навч. посібн.]. К. : Атіка, 2017. 564 с.
3. Стамат В.М. Основи менеджменту : конспект лекцій для здобувачів вищої освіти освітнього ступеня «Молодший бакалавр» спеціальності 073 «Менеджмент» денної форми навчання / уклад. В. М. Стамат. — Електрон. текст. дані. Миколаїв : МНАУ, 2021. 110 с.
4. Стамат В.М. Основи менеджменту : метод. реком. до виконання практичних занять і самостійної роботи для здобувачів вищої освіти освітнього ступеня «Молодший бакалавр» спеціальності 073 «Менеджмент» денної форми навчання / уклад. В. М. Стамат. — Електрон. текст. дані. – Миколаїв : МНАУ, 2021. 60 с.

5. Стамат В.М. Основи менеджменту : метод. реком. до виконання курсової роботи для здобувачів вищої освіти освітнього ступеня «Молодший бакалавр» спеціальності 073 «Менеджмент» денної форми навчання / уклад. В. М. Стамат. — Електрон. текст. дані. – Миколаїв : МНАУ, 2021. 38 с.
6. Тарнавська Н. П., Пушкар Р. М. Менеджмент : теорія та практика. Тернопіль : Карт-бланш, 2016. 490 с.
7. Хомяков В.І. Менеджмент підприємства. — 2-ге вид., перероб. і доп. Київ: Кондор, 2016. 434 с.

8.2 Допоміжна література

1. Стамат В.М. Формування стратегій міжнародного аграрного маркетингу / *Тенденції та перспективи розвитку менеджменту в умовах глобальних викликів* : матеріали І Міжнар. наук.-практ. конф., 28 травня 2021 р., м.Херсон. – Херсон : Книжкове видавництво ФОП Вишемирський В.С., 2021. – С.368-370.
2. Стамат В.М. Стратегічний аналіз як етап стратегічного підходу до управління підприємством. *Глобальні принципи фінансового, облікового та аналітичного забезпечення аграрного сектора економіки* : матеріали міжнар. наук.-практ. конф., м.Харків, 8-9 листопада 2018 р. Харків, 2018. С. 305-308.
3. Cal Newport. (2019). Digital Minimalism: Choosing a Focused Life in a Noisy World. 328 p.
4. Steven Rogelberg. (2019). The Surprising Science of Meeting : How You Can Lead Your Team to Peak Performance. 293 p.
5. Mark Villareal. (2020). Leadership Crisis Management: Understanding the 3-Stages of Crisis Management. 256 p.
6. Julie Zhuo. (2020). The Making of a Manager: What to Do When Everyone Looks to You. 186 p.
7. Patric Graupp, Skip Steward and Brad Parsons. (2020). Creating an Effective Management System: Integrating Policy Deplyment, TWI, and Kata. 245p.

8.3 Інформаційні ресурси

1. Офіційний сайт Верховної ради України. URL: http://portal.rada.gov.ua.
2. Офіційний сайт Державної фіскальної служби України. URL: http://sfs.gov.ua/.
3. Офіційний сайт Державної митної служби України. URL: http://www.customs.gov.ua.

8.4 Законодавчо-нормативні акти

1. Податковий кодекс України : закон України від 02.12.2010 р. №2755–VI. URL: http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2755-17 (дата звернення: 31.05.2021).
2. Митний кодекс України : закон України від 13.03.2012 р. № 4495-VI. URL: http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/4495-17 (дата звернення: 31.05.2021).
3. Бюджетний кодекс України : закон України від 08.07.2010 р. № 2456-VI. URL: http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2456-17 (дата звернення: 31.05.2021).

9. Інтеграція здобувачів вищої освіти з особливими освітніми потребами

Організація навчання осіб з особливими освітніми потребами у МНАУ здійснюється відповідно до Постанови КМУ «Про затвердження Порядку організації інклюзивного навчання у закладах вищої освіти», затвердженого 10.07.2019 р. за №635. Відповідно до даного Порідку навчання осіб з особливими освітнім потребами може проходити із психолого-педагогічним супроводом. До складу групи психолого-педагогічного супроводу залучаються науково-педагогічні працівники закладу вищої освіти, представники адміністрації та інші фахівці за потреби: проректор з науково-педагогічної та виховної роботи і підвищення кваліфікації Шарата Наталя, +380 (512) 34-01-36, sharata@mnau.edu.ua; психолого-педагогічна лабораторія науково-просвітницьких інноваційних технологій розвитку особистості МНАУ, яка здійснює свою діяльність щодо забезпечення соціального супроводу та психологічного забезпечення навчально-виховного процесу серед науково-педагогічних працівників та студентів, Рурик Галина, http://www.mnau.edu.ua/vyh-rob/ps-sluzh.

Набуття програмних результатів в умовах інклюзивної освіти здійснюється відповідно до Положення про організацію інклюзивного навчання осіб з особливими освітніми потребами у Миколаївському національному аграрному університеті із застосуванням особистісно орієнтованих методів навчання та з урахуванням індивідуальних особливостей навчально-пізнавальної діяльності усіх здобувачів вищої освіти, рекомендацій індивідуальної програми реабілітації особи з інвалідністю (за наявності) та/або висновку про комплексну психолого-педагогічну оцінку розвитку здобувачів вищої освіти (за наявності), що надається інклюзивно-ресурсним центром.

В університеті вхід облаштовано пандусом. Є кнопка виклику чергового. Є відповідальні особи, які організовують освітній процес (декан, заступники декана, куратор). Для навчання, професійної підготовки або перепідготовки осіб з особливими освітніми потребами застосовуються види та форми здобуття

освіти, що враховують їхні потреби та індивідуальні можливості. Передбачено використання індивідуальної форми навчання для здобувачів за допомогою:

- дистанційної системи Moodle https://moodle.mnau.edu.ua/course/view.php?id=2805: лекційний матеріал, матеріал для практичних занять та самостійної роботи;
- платформи онлайн-занять JeetSi Meet: для проведення лекційних занять, індивідуальних практичних занять, консультацій тощо;
- електронного депозитарію МНАУ – для використання інформаційних матеріалів;
- спілкування через електронну пошту vmkolesnyk@ukr.net та телефонний зв'язок;
- індивідуального підходу до викладення матеріалу навчальної дисципліни;
- можливостей залучення до освітнього процесу куратора академічної групи та людини, яка знаходиться поряд з здобувачем вищої освіти з особливими освітніми потребами.

У разі потреби для осіб з особливими освітніми потребами може бути розроблено індивідуальний навчальний план за їх участі з урахуванням рекомендацій індивідуальної програми реабілітації особи з інвалідністю (за наявності) та/або висновку про комплексну психолого-педагогічну оцінку розвитку дитини (за наявності). Для таких осіб у закладі вищої освіти організовується інклюзивне навчання за такими формами здобуття освіти: очна (денна), заочна, дистанційна.

10. Доступ до матеріалів навчання

Необхідне навчально-методичне забезпечення курсу розміщене в друкованому та електронному вигляді у бібліотеці МНАУ у вільному доступі та у платформі moodle: https://moodle.mnau.edu.ua/course/view.php?id=2805

Силабус навчальної дисципліни розроблено:

Доцентом кафедри менеджменту
та маркетингу, канд.екон.наук 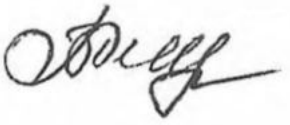 В.М.Стамат